

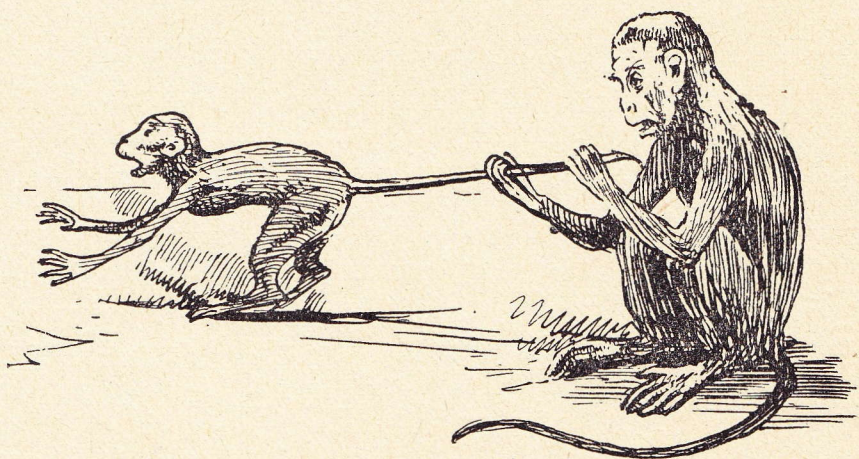
Apen.

Van alle dieren in den dierentuin hebben de apen 't meest bekijks. Niet alleen kinderen, maar ook volwassenen vermaken zich hartelijk met deze grappenmakers.

Zie maar eens te Antwerpen in of vóór het apenhuis!

Ge bemerkt er alleen vroolijke gezichten. De apen doen de bezoekers lachen.

Ze springen en klimmen, ze wiegelen zich, laten zich vallen, zitten even rustig om plots weer weg te huppelen, een ring te grijpen of zich langs een staaf omhoog te werken.

Ze komen heel verstandig voor de tralies zitten, kijken u ernstig aan, pakken een nootje en kraken het, werpen u soms heel onge-manierd de schillen toe en knabbelen smakelijk de kern op.

Ze willen u wel een pootje toereiken, maar kunnen ze uw hoed grijpen, ze zullen het niet laten, en krijgt ge door de hulp van een

bewaker uw hoofddekseel terug, dan verkeert dit meestal in een droevigen staat.

Hier zit een moeder met haar kind in de armen, en innig drukt ze 't kleintje tegen haar borst. Of ze reinigt het van ongedierte. Maar soms is 't jong ongehoorzaam; het wordt bestraft, krijgt een paar tikken op den kop, een ferm duw, of de nu niet zachtzinnige moeder trekt het diertje bij den staart door de kooi.

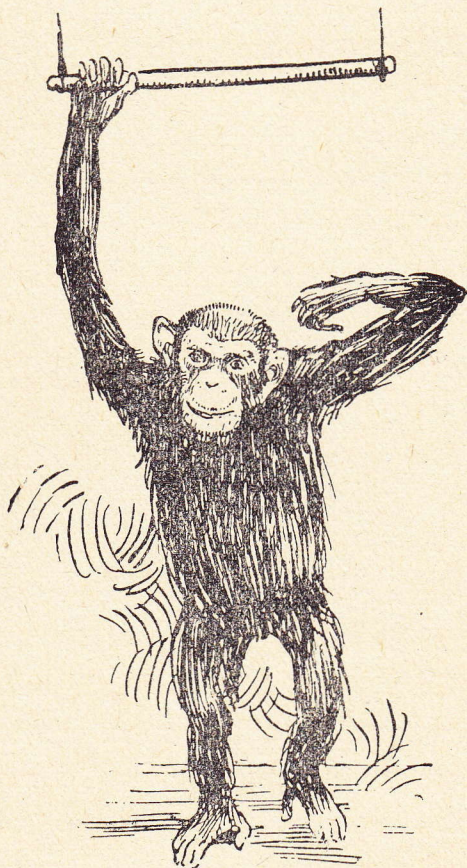
Niet altijd heerscht er vriendschap onder de bende. De apen hebben dikwijls ruzie en dan achtervolgen de sterkeren de zwakkeren, onder nijdig geschreeuw. 't Is een wilde jacht, staaf op, staaf af, nu op den vloer, dan ginder in 't hoogste van de kooi.

Onlangs zag ik een aap, die van een toeschouwer een caramel kreeg. Dadelijk was hij van makkers omringd, welke begeerig toezagen.

De aap scheurde kalm het papier los en proefde de lekkernij, die hem zeer scheen te bevallen.

Zijn gezellen volgden al zijn bewegingen en met hun oogen schenen ze om een stukje te smeeken, doch te vergeefs. De gelukkige knabbelde de caramel alleen op en zag zijn vrienden spottend aan. 't Was waarlijk een aardig tooneeltje.

En dan hebt ge daar dien grooten aap, welke een kooi voor zich alleen heeft en een bed om in te slapen, een trapezium om kunsten te maken, een ring, om er aan te wiegelen. Toen wij hem het laatst zagen, was hij ontevreden. Een deur scheidde zijn binnen-

van zijn buitenkooi. Mijnheer wilde naar buiten, maar de deur was gesloten. Hoe rammeide hij ze! Hij trachtte de kruk om te draaien, schopte dan tegen de deur en maakte veel geweld.

Hij scheen het op te geven... en legde zich gelaten te bed. Maar geen twee tellen lang had hij zich neergevlijd, of roef! de dekens vlogen omhoog, en de aap sprong weer op den vloer. Voor het glas langs de binnenzijde stonden eenige kinderen, die van pret schaterden.

Dit beviel onzen vriend niet. Hij sloeg met zijn hand tegen 't glas, en 't scheen hem te spijten, dat hij de jongens en meisjes niet op de wang treffen kon.

Eindelijk kwam zijn oppasser. De deur werd geopend en de aap sprong vroolijk in de buitenkooi. Hij toonde nu zijn tevredenheid door eenige halsbrekende toeren te verrichten.

Waarlijk voor die apenkooi kan men een plezierig uurtje doorbrengen!

* *
* *

De apen hebben altijd de belangstelling van den mensch opgewekt. Oude volkeren hadden eerbied voor hen en sommigen aanzagen ze als goden.

Andere echter, zooals de Arabieren hielden deze dieren voor een soort duivels.

Er zijn veel soorten van apen, die veel van elkander verschillen. Men spreekt wel eens van mensch-, hond- en eekhoornapen, doelende op hun voorkomen. De gorilla's bijv. zijn zoo groot als een volwassen man, het zijdeaapje is zoo klein als een eekhoorn. Men kent meest bruine, maar ook zwarte en zelfs witte apen. Sommige hebben een langen, anderen een korten, weer anderen in 't geheel geen staart.

Men heeft over deze dieren veel sprookjes verspreid bijv. dat sommige hunner loopen met een stok. Zeker door 't bezit van handen kan de aap veel onzer bewegingen nabootsen, maar, als hij loopt, gebruikt hij zijn vier ledematen.

Zeer behendig zijn deze dieren in 't klimmen en 't springen. Ze zien niet op tegen een sprong van 8 M. en in de boomen zijn ze schier voor mensch of dier niet te vangen. Ze loopen zoo gemakkelijk over een knoestigen boomstam, over een zwiependen tak, als wij op een gebaanden weg. Breekt een tak en valt de aap, dan grijpt deze onder 't vallen een anderen, zwiept mede... en, eer nog de tak tot rust is gekomen, zit de vlugge kwant op een hooger en of lageren. Dikwijls slingert hij aan zijn staart, die nog allerlei andere diensten bewijst en wel eens zijn vijfde lidmaat genoemd wordt.

De meeste apen leven in de bosschen. 's Nachts gaan ze dikwijls op roof uit en kunnen vreeselijke verwoestingen aanrichten, zoodat de Arabieren zeggen: „Wij zaaien, maar de apen oogsten.”

Apen eten van alles: vruchten, zaden, wortels, knoppen, bladeren, maar ook eieren, jonge vogeltjes, zelfs insecten.

De apen leven in benden. De sterkste wordt de hoofdman. En wie de sterkste is, dat blijkt wel in de gevechten, die dat zullen bepalen. De overwinnaar heeft zijn gezag veroverd. En wie nog onwillig is, wordt zoo lang geslagen en gestompt, tot hij zich onderwerpt.

De troep vestigt zich dus in een bosch, maar 't liefst dicht bij bebouwde velden, waar voedsel te vinden is. Na die akkers kaal gevreten te hebben, verhuist het vroolijk gezelschap.

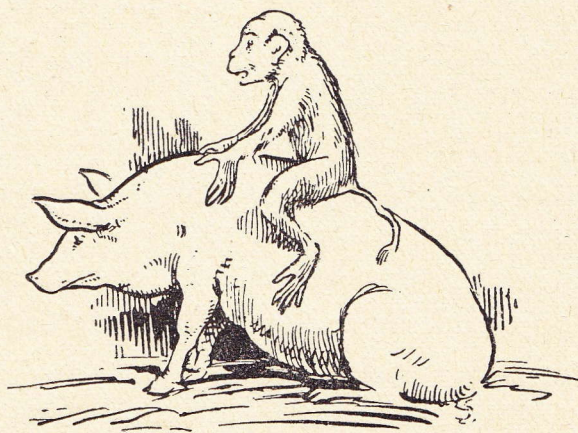
Heerscht er gevaar, dan waarschuwen de apen elkander door een bijzonder geschreeuw. De apinnen verzamelen hun kinderen, de gansche bende vlucht. En is de vlucht nutteloos, dan zijn deze dieren buitengewoon moedig. Woedend verdedigen ze zich, en wee die door hun scherpe tanden gegrepen wordt!

We spraken zooeven van fabelen.

„Men verhaalt,” zegt een reiziger, „dat de apen zich met afgebroken takken verweren; vrij algemeen neemt men aan, dat zij steenen, vruchten, stukken hout en andere voorwerpen van boven af op hunne tegenstanders werpen. Deze meening berust waarschijnlijk op onjuiste gevolgtrekkingen. Zij, die haar voorstaan en

verbreiden, zagen misschien alleen dat, wat zij op grond van vroegere berichten meenden te zullen zien, niet dat, wat werkelijk gebeurde. De in boomen levende apen breken bij hun dartel spel, bij 't springen, schommelen en rondtasten, allicht dorre takken af; zij smijten er echter niet mede naar iemand, die zich toevallig onder hen bevindt; evenmin doen zij dit met vruchten en andere voorwerpen, die zij misschien in de handen hebben, en natuurlijk laten vallen, als zij verschrikt worden en vluchten. Ook de Bavianen denken er niet aan, van hunne standplaatsen op de rotsen steenen op hunne vervolgers te werpen. Wel vallen en rollen van daar rotsblokken en gruis naar beneden; dit geschiedt echter steeds bij toeval, n.l. ook dan, als er geen vijand te zien is. Vooral komt dit, doordat deze sterke apen voortdurend ijverig bezig zijn, losliggende steenen om te keeren, om de hieronder verborgen dieren meester te worden''.

Een andere fabel nog. Hebt ge wel eens van apenliefde hooren

spreken? Men bedoelt daarmede liefde, die kinderen nadeelig is, hen bederft, en men beweert, dat de apinnen hun jongen soms zoo vast tegen de borst drukken, dat ze de kleinen versmachten.

Dit is een praatje.

Wel is 't waar, dat de apen hun jongen vertroetelen. Nooit laten ze hen met rust. Ze hebben 't altijd druk met hun lievelingen te likken, van ongedierte te reinigen, ze tegen zich aan te vleien, ze te schommelen of omhoog te steken, en treffend is het te zien, hoe ze, als de kleine wat grooter is, er mede spelen.

Maar ook betoonen de apen dikwijls liefde aan de jongen van andere dieren en zelfs jegens kleine kinderen.

De hierboven bedoelde reiziger, die veel apen bezat, verhaalt het volgende:

„Toen onze herdershond Irine jongen had gekregen, en deze vol vlooiën zaten, brachten wij ze bij de meerkatten in het apenhuis. Daar werden zij vol vreugde aangenomen, even vlijtig als zorgvuldig, gezuiverd en geliefkoosd, terwijl de oude hond van buiten met welgevallen het spel aankeek. Een groot kabaal ontstond er echter, toen wij de pleegkinderen weer weghaalden. Zij waren reeds onder de bewoners van het apenhuis verdeeld, en deze waren blijkbaar voornemens ze voortdurend te behouden.

Een baviaan Jacq had vriendschap gesloten met een dik varken, op welks rug hij dikwijls rijden wilde, gelijk een fiere ruiter.

Een andere aap Isabella zat dikwijls bij een papagaai, maar toen ze op zekeren dag de schoone roode pluimen uit den staart van den vogel wilde trekken, was de vriendschap uit”.

HEBT DE DIEREN LIEF

Lod. Opdebeeck Antwerpen